

Usnesení nabylo právní moci dne: 25.1.2018

Za správnost:

MKCRX00C1W4H

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

k poznamenání do spisu

Váš dopis značky

Naše značka

Vyřizuje/linka

V Praze dne: 25.1.2018

MK 6549/2018 PI

Bystrianský Aleš Mgr. Bc. / 220407458

Přezkum závazného stanoviska Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče, č.j. MHMP 1803806/2016 ze dne 24. 10. 2016 ve věci obnovy („stavebních úprav a změny využití nemovitosti č.p. 132, Malá Strana, Pod Bruskou 2, Praha 1“) kulturní památky - budovy bývalé Zenglerovy transformační stanice č.p. 132/II v Praze 1 – Malé Straně, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 105772

USNESENÍ

Ministerstvo kultury, Památková inspekce (dále jen „Památková inspekce“), jako nadřízený správní orgán podle § 66 odst. 2 a § 94 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“)

z a s t a v u j e

z moci úřední přezkumné řízení, zahájené dle ust. § 95 odst. 1 a § 149 odst. 5 správního řádu, závazného stanoviska Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče, č. j. MHMP 1803806/2016 ze dne 24. 10. 2016, vydané k dokumentaci do územního řízení ve věci obnovy („stavebních úprav a změny využití nemovitosti č.p. 132, Malá Strana, Pod Bruskou 2, Praha 1“) kulturní památky - budovy bývalé Zenglerovy transformační stanice č.p. 132/II v Praze 1 – Malé Straně, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 105772. Zamýšlená obnova by měla zahrnovat práce na pozemcích parc. č. 676, 1014/1, 1015/1, 1023 v k.ú. Malá Strana, a pozemku parc. č. 777 v k.ú. Hradčany, vše v obci Praha.

Osoba dotčená řízením: Property Klárov a.s., se sídlem Evropská 2758/11, 160 00 Praha 6 – Dejvice, IČO 28217241.

Odůvodnění

Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče (dále jen „magistrát“), vydal k žádosti vlastníka kulturní památky společnosti Property Klárov a.s., Evropská 2758/11, Dejvice, 160 00 Praha 6 (dále jen „společnost“); zastoupené na základě plné moci Mgr. Karlem Štochlem, fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona s místem podnikání Dubinská 300, 26724, Hostomice, IČO 71019472 závazné stanovisko č. j. **MHMP 1803806/2016** ze dne **24. 10. 2016** (dále jen „Závazné stanovisko“), vydané k dokumentaci do územního řízení ve věci obnovy kulturní památky („*stavebních úprav a změny využití nemovitosti č.p. 132, Malá Strana, Pod Bruskou 2, Praha 1*“) - budovy bývalé Zenglerovy transformační stanice č.p. 132/II v Praze 1 – Malé Straně, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 105772 (dále jen „Závazné stanovisko“). Zamýšlená obnova by měla zahrnovat práce na pozemcích parc. č. 676, 1014/1, 1015/1, 1023 v k.ú. Malá Strana, a pozemku parc. č. 777 v k.ú. Hradčany, vše v obci Praha. Závazným stanoviskem byly připuštěny práce směřující k přestavbě daného objektu na Muzeum umění a spočívající zejména v umístění vstupní lávky při západní fasádě objektu čp. 132, nástavbě nad 2. NP středního traktu a úpravě vnitřní dispozice spojené s novým účelem stavby.

V odůvodnění magistrát uvedl zejména, že *„Předmětem památkové ochrany kulturních památek je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé nosné konstrukce, ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové. V tomto konkrétním případě v rozsahu podání žádosti je předmětem ochrany střecha objektu, výplňové prvky a umělecko - řemeslné prvky objektu. Fasáda objektu i umělecko – řemeslné prvky jsou součástí této památky a patří mezi uměleckořemeslné práce. Veškeré dožilé prvky je možno odstranit pouze v případě prokazatelně neopravitelného stavu, a to výhradně za přesné kopie odstraňovaných prvků. Při rekonstrukci a opravách těchto staveb je nutno vycházet z poslední dochované historické vrstvy. Jedná se o architektonicky i urbanisticky kvalitní technickou stavbu, která reprezentuje vysokou úroveň meziválečné architektury v na území PPR. Památková hodnota předmětného objektu spočívá především v jeho sourodém začlenění do urbanistické struktury, prostorové a hmotové skladby jednotně koncipovaného historického urbanistického celku. Předmětný objekt se podílí na vytváření historického prostředí dané lokality vyhlášené Pražskou památkovou rezervací a následně zařazené mezi památky UNESCO, je dokladem dobového přístupu k urbanisticko-stavebnímu řešení technické stavby v centru Prahy. S dalšími objekty v blízkém i vzdálenějším okolí tvoří ucelený soubor a nevhodně nekonkuruje okolní historické rostlé zástavbě. Pro tyto hodnoty byla stavba prohlášena nemovitou kulturní památkou. Největší závadou bývalé transformační stanice je narušení konstrukcí v objektu A a B vlivem použití betonu z hlinitanového cementu. V ulici U Bruských kasáren a ulici Pod Bruskou je dobře viditelné statické narušení obou svislých piliřů, které podpírají dva arkýře severovýchodní fasády v ulici U Bruských kasáren. Další potvrzenou závadou je prokázání kontaminace stavebních materiálů rtutí v objektu B a kontaminace konstrukcí olejovými produkty v objektu A a B. Předložený návrh rekonstrukce objektu bývalé trafostanice na muzeum nenaruší podstatně vzhled objektu. Dojde ke kvalitní konverzi technické stavby na muzeum, kde budou ponechány hodnotné umělecko – řemeslné prvky, které budou vhodně zapracovány do nově řešeného prostoru. Na tomto místě je dále třeba zmínit i mezinárodní Úmluvu o ochraně architektonického dědictví Evropy, již je Česká republika smluvní*

stranou.... ...Podle čl. 3 odst. 2 této Úmluvy je každá smluvní strana povinna zajistit ochranu památek, architektonických souborů a tzv. míst. Řešený objekt je s odkazem na čl. 1 této Úmluvy památkou. Předložený záměr hodnotil MHMP OPP o s ohledem na tuto Úmluvu článek 11 zavádí povinnost smluvních stran podporovat využívání chráněných statků s ohledem na potřeby současného života, jakož i adaptaci starých budov pro nové účely, je-li to vhodné. Podle názoru MHMP OPP neodporuje navržený projekt podmínkám citovaného ustanovení.“.

Památková inspekce zahájila na základě podnětu doručeného dne 14. 8. 2017 dle ust. § 95 odst. 1 a § 149 odst. 5 správního řádu písemností č.j. MK 69379/2017 PI ze dne 2. 11. 2017 z moci úřední přezkumné řízení Závazného stanoviska. Důvodem pro zahájení přezkumného řízení byly důvodné pochybnosti o tom, nakolik bylo Závazné stanovisko přijato v souladu s ustanovením § 2 odst. 4, § 68 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 154 téhož zákona, neboť není zřejmé, proč magistrát akceptoval odstranění a změnu kvalit dané kulturní památky, které nedávno patřily mezi významné důvody pro poskytnutí ochrany danému objektu jako kulturní památce. Z hlediska souladu Závazného stanoviska s veřejným zájmem na úseku státní památkové péče zde byla vážná pochybnost o tom, nakolik je Závazné stanovisko přezkoumatelné z hlediska právě těch hodnot, které má magistrát v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči hájit. Na základě výše uvedeného existovaly dle názoru Památkové inspekce důvodné pochybnosti o souladu Závazného stanoviska s právními předpisy, a proto bylo ze strany Památkové inspekce zahájeno přezkumné řízení.

Následně Památková inspekce, v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu informovala společnost o možnosti vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí, přičemž ji k tomuto kroku stanovila lhůtu 21 dnů od doručení tohoto sdělení. Zároveň ji, podle ust. § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, požádala, aby ve lhůtě 21 dnů od doručení písemnosti uvedla, jaké právně závazné kroky na základě citovaného závazného stanoviska podnikla, jaké práce na jeho základě realizovala a jaké finanční náklady si vyžádaly tyto práce, respektive i jiných skutečností svědčících o právech nabytých v dobré víře z její strany. Na základě žádosti společnosti, zastoupené v tomto řízení Mgr. Patrikem Müllerem, advokátem č. ČAK 13565, se sídlem Ovocný trh 573/12, 110 00, Praha 1, byla následně usnesením Památkové inspekce č.j. MK 72997/2017 PI ze dne 20. 11. 2017 lhůta v obou případech prodloužena do 11. 12. 2017 (dle žádosti). Společnost této lhůty využila a doložila kopie dokladů, ze kterých mají vyplývat její práva nabytá v dobré víře, stejně tak se vyjádřila k důvodům pro zahájení přezkumného řízení. Společnost ve svém vyjádření k zahájenému přezkumnému řízení v první řadě uvedla, že dle jejího názoru uplynula lhůta pro zahájení přezkumného řízení již před samotným zahájením přezkumného řízení ze strany Památkové inspekce. Ve svém textu zejména uvádí, že při přezkumu závazných stanovisek dle ust. § 149 odst. 5 (po novele správního řádu zákonem č. 225/2017 Sb. se jedná o § 149 odst. 6 správního řádu), správního řádu se má postupovat dle ust. § 94 a násl. správního řádu nejen přiměřeně, nýbrž zcela, a to včetně ustanovení vztahujících se ke lhůtám pro zahájení přezkumného řízení. V odkazu se přitom odvolává na komentář ke správnímu řádu z dílny Josefa Vedrala (VEDRAL, Josef, Správní řád: komentář. Praha: BOVA POLYGON, 2006. ISBN 80-7273-134-3. s. 900) a dále se dovolává rozsudků Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 42/2014-69 a 4 Aps 7/2013-25. Společnost vyčíslila práva nabytá v dobré víře na základě pravomocného územního rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1, odboru výstavby, č.j. UMCP1 195024/2016 ze dne

12. 12. 2016 (dále jen „Územní rozhodnutí“), které bylo podmíněno Závazným stanoviskem, celkovou částkou v řádech desítek milionů korun českých. Z doložených podkladů vyplynulo, že společnost na základě Územního rozhodnutí nabyла práv v dobré víře ve značném rozsahu. Především se jednalo o doložené finanční náklady a smluvní vztahy v hodnotě několika desítek milionů korun českých, které byly uzavřeny po nabytí právní moci Územního rozhodnutí stavebního úřadu, respektive, jejichž plnění se vztahuje k době po nabytí právní moci předmětného Územního rozhodnutí.

Úvodem je třeba konstatovat, že Památková inspekce se nemůže ztotožnit s replikou společnosti, která se dovolává výše uvedeného komentáře JUDr. Josefa Vedrala z roku 2006. Tato replika ze strany společnosti je však chybná, jelikož je již neaktuální. Sám autor jeden z našich předních odborníků na správní právo i s ohledem na navazující judikaturu správních soudů svůj názor změnil. Ve svém aktualizovaném komentáři (viz. VEDRAL, Josef. Správní řád: komentář. II. aktualizované vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4. s. 1162) ve vztahu k závazným stanoviskům vydaným dle ust. § 149 1 správního řádu píše: *„Vzhledem k tomu, že závazné stanovisko není rozhodnutím a nenabývá právní moci, nepoužijí se na přezkoumávání obsahu závazného stanoviska ustanovení o lhůtách pro zahájení, resp. rozhodnutí v přezkumném řízení (§ 96 odst. 1 a § 97 odst. 2). Z § 156 odst. 2 vyplývá, že nezákonný úkon podle části čtvrté lze zrušit po dobu, po kterou trvají účinky vyjádření, osvědčení nebo sdělení, a stejné pravidlo se uplatní i pro přezkum zákonnosti závazného stanoviska podle § 149 odst. 5. Lhůta pro přezkum závazného stanoviska v přezkumném řízení, jehož předmětem je závazné stanovisko, je fakticky limitována lhůtou, ve které je možné podat žádost, popř. nařídit obnovu řízení (§ 100 odst. 2 a 3), po uplynutí této lhůty by už bylo případné zrušení či změna závazného stanoviska bezpředmětné.“* Tímto svým názorem potvrzuje autor komentáře názor Památkové inspekce, že přezkum závazného stanoviska dle ust. § 149 odst. 1 správního řádu lze provést ve lhůtě, ve které je možné podat žádost, respektive nařídit obnovu řízení dle správního řádu. Tato lhůta je dle ust. § 100 odst. 2 a 3 správního řádu tříletá a počíná běžet nabytím právní moci rozhodnutí, které bylo podmíněno závazným stanoviskem dle ust. § 149 odst. 1 správního řádu. Vzhledem ke skutečnosti, že navazující rozhodnutí stavebního úřadu nabylo právní moci 7. 1 2017, je zahájení přezkumného řízení ze strany Památkové inspekce dne 6. 11. 2017 zcela v souladu s touto lhůtou.

Ve vztahu k společnosti uváděným rozsudkům Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 42/2014-69 a 4 Aps 7/2013-25 (podkapitola 3.2 písm. g vyjádření společnosti) Památková inspekce uvádí, že v prvně jmenovaném judikátu se hovoří nikoliv o tom, že *„NSS spatřuje důvody pro to, aby stanovisko bylo způsobilým předmětem přezkumu“*, nýbrž o tom, že rozhodnutí vydaná v přezkumných řízeních závazných stanovisek vydaných dle ust. § 149 odst. 1 správního řádu je možné podrobit soudnímu přezkumu. Nadto na problematičnost právě tohoto rozsudku výslovně poukázal ve svém usnesení sp. zn. I. ÚS 2866/15 ze dne 14. 3. 2016 i Ústavní soud ČR. Tento rozsudek nejen dle názoru Památkové inspekce není tím zdrojem, který by měl v případě přezkumu zákonnosti závazných stanovisek být považován za základ jakékoli odborné argumentace. V případě druhého rozsudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že přezkum písemností vydaných dle ust. § 156 správního řádu má mít formalizovanou podobu a mělo by se jednat o správní řízení, přičemž odkazuje na dodržování ust. § 94 odst. 4 a 5 správního řádu, nikoliv § 96 odst. 1 a 2 správního řádu. Dle názoru

Památkové inspekce z obou uvedených judikátů nevyplývá, že při zahájení přezkumného řízení u závazných stanovisek dle ust. § 149 odst. 1 správního řádu by měl správní orgán postupovat dle ust. § 96 odst. 1 a 2 správního řádu. Názor Památkové inspekce je tak zcela v souladu se závěrem č. 71 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 15. 12. 2008. Obdobně z odkazu na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 74/2013-45 (podkapitola 3.2. písm. e vyjádření společnosti), ani z rozsudku samotného, není zřejmé, v čem spatřuje společnost pochybení Památkové inspekce.

Památková inspekce se v souladu s ust. § 94 odst. 4 správního řádu zabývala otázkou, zda společnost nabyta v souvislosti s existencí Závazného stanoviska práva v dobré víře a jaký vliv by zrušení Závazného stanoviska mohlo mít na práva nabytá v dobré víře, a to i s ohledem na újmu, která by vznikla veřejnému zájmu. Ochrana práv nabytých v dobré víře, stejně tak jako otázka legality a ochrany veřejného zájmu, je jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů zakotvených v části první hlavě II správního řádu.

Z doložených podkladů, spisového materiálu a skutečností známých Památkové inspekci z úřední činnosti je zjevné, že společnost svým jednáním ničím nepřispěla k porušení právních předpisů (zásady legality). Navrhovanou obnovu řádně a včas projednala s orgánem státní památkové péče – magistrátem a při zpracování návrhu obnovy vycházela z předpokladu legitimního očekávání, jelikož o několik měsíců dříve obdržela ze strany magistrátu přípustné závazné stanovisko k jinému návrhu obnovy předmětné památky, konkrétně její adaptaci na hotel (jednalo se o záměr přípravy prací schválený ve formě rozhodnutí dle ust. § 67 správního řádu). Pochybnost o legalitě tohoto postupu, ba i o věcné správnosti nevyvolávalo ani písemné vyjádření Národního památkového ústavu č.j. NPÚ-311/21062/2016, NPÚ-311/41839/2016 ze dne 21. 7. 2016, které tvořilo podklad Závazného stanoviska a jehož věcné závěry nikterak nezpochybňovaly důvody přípustnosti zamýšleného záměru obsažené v Závazném stanovisku.

V této souvislosti je třeba mít současně na vědomí, že v důsledku právní úpravy obsažené v § 4 odst. 11 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů nemá po 1. 1. 2018 zrušení závazného stanoviska žádný fakticky vliv na ochranu veřejného zájmu na úseku státní památkové péče. Ani zrušení Závazného stanoviska není s účinností od 1. 1. 2018 důvodem obnovy řízení vedeného stavebním úřadem a ukončeným územním rozhodnutím. Ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu se s ohledem na specialitu zmíněného ustanovení § 4 odst. 11 stavebního zákona neuplatní a tedy k prosazení zájmu státní památkové péče ani v tomto případě nemůže dojít. Ačkoli nejen Památková inspekce má zásadní pochybnost o ústavnosti § 4 odst. 11 stavebního zákona, k tomu viz ústavní stížnost vedená pod sp. zn. Ústavního soudu Pl. ÚS 22/17, musí Památková inspekce respektovat, že v současnosti jde o platnou a účinnou právní úpravu, která újmu způsobenou veřejnému zájmu obsaženou v závazném stanovisku a promítnutou do rozhodnutí stavebního úřadu neumožňuje jakkoli napravit. Pravomocné rozhodnutí stavebního úřadu s odkazem na porušení chráněného veřejného zájmu nelze dnes jakkoli revidovat.

Za velmi zásadní z hlediska dopadu zrušení Závazného stanoviska na zájmy památkové péči a svým způsobem překvapivě i na práva nabytá v dobré víře společností lze označit skutečnost, že podnětem nebylo napadeno jen Závazné stanovisko, ale i rozhodnutí magistrátu MHMP 144756/2016 ze dne 3. 2. 2016 (dále jen „Rozhodnutí“), které nabylo

právní moci dne 8. 2. 2016. Dle ust. § 96 odst. 1 správního řádu platí, že „*Usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat... nejpozději však do 1 roku od právní moci rozhodnutí ve věci.*“. Dále ust. § 97 odst. 2 správního řádu doplňuje, že „*Rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí ve věci.*“. V případě Rozhodnutí tak lhůta pro zahájení přezkumného řízení skončila 3. 2. 2017 a lhůta pro vydání rozhodnutí v přezkumném řízení pak skončila na počátku května 2017, tj. výrazně dříve, než Památková inspekce obdržela podnět, na jehož základě začala tuto kauzu řešit. Z výše uvedeného je tak zřejmé, že již v době podání podnětu nebylo možné inkriminované Rozhodnutí přezkoumat v rámci přezkumného řízení.

Rozhodnutím byl připuštěn v rámci schválení přípravy provádění obnovy návrh obdobný řešenému Závazným stanoviskem a šlo o návrh ve svém detailu razantnější a znamenající viditelnější zásah do podoby kulturní památky a jejích hodnot. Společnost zcela logicky v době projednání žádosti ukončené vydáním Závazného stanoviska předpokládala, že magistrát v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu („*Správní orgán dbá, ... aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*“) bude i nově navrhované práce ve svém celku považovat za přípustné z hlediska zájmů státní památkové péče. Záměr adaptace kulturní památky na hotel je již nepřezkoumatelný (viz výše) a po právní stránce společnosti nelze zabránit v realizaci tohoto záměru. Ani zrušením Závazného stanoviska by tak nebylo možné zabránit razantnímu zásahu do předmětné kulturní památky, neboť společnost je oprávněna pokračovat v dalších krocích na základě Rozhodnutí, což by mělo na hodnoty dané kulturní památky v konečném důsledku ještě horší dopad než realizace záměru řešeného v Závazném stanovisku. Samotné zrušení Závazného stanoviska ani v této souvislosti není schopno zajistit ochranu konkrétních hodnot dané kulturní památky.

V souladu se zásadou obsaženou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tj. zásadou ochrany veřejného zájmu, tak Památková inspekce považuje postup dle ust. § 94 odst. 4 správního řádu za šetrnější nejenom vůči právům společnosti nabytým v dobré víře, ale také vzhledem k veřejnému zájmu na ochraně památkových hodnot. Toto posouzení a konstatování však nikterak nemění nic na názoru Památkové inspekce, že práce navrhované práce byly v obou případech posouzeny ze strany jak magistrátu, tak odborné organizace státní památkové péče – Národního památkového ústavu, ve vztahu k památkovým hodnotám kulturní památky nepřezkoumatelně, a že takovéto řešení nezakládá rozhodovací praxi magistrátu při posuzování obnov kulturních památek pro futuro.

Památková inspekce se zabývala otázkou, do jaké míry dojde konzumací Závazného stanoviska k zásahu do památkových hodnot předmětné kulturní památky. Mezi částí navrhované obnovy, které mohou ovlivnit předmět ochrany - památkové hodnoty, patří v souladu s výše vyjmenovanými důvody pro zahájení přezkumného řízení následující:

1. vybudování nového vstupu s úhlopříčnou rampou s plným neprůsvitným zábradlím z ulice Pod Bruskou;
2. zvýšení střechy středního křídla do téže ulice;
3. nástavba středního křídla a také části severního křídla;
4. zásahy do krovu severního a jižního křídla;
5. změna dispozičního řešení (zejména středního a jižního křídla);
6. změna umístění čtyř kamenných konzol ze západního průčelí na průčelí jižní;

7. změna umístění dveří v 1. NP východní části středního křídla do východní části jižního křídla;
8. změna velikosti (zvětšení) vikýře na západní straně jižního křídla;
9. vybourání oken a okenních parapetů a nesymetrické umístění nových oken v 3. NP na západním průčelí středního křídla;
10. změna počtu a velikosti (zvětšení) vikýřů na jižní straně jižního křídla;
11. vytvoření atiky/zábradlí a změna velikosti vikýřovité nástavby východní části (v úrovni střechy) jižního křídla;
12. změna architektonického řešení průčelí středního křídla z východní strany včetně zřízení nového vstupu do objektu;
13. změna velikosti okna ve 3. NP východní části severního křídla z východní strany;
14. změna počtu a velikosti (zvětšení) vikýřů na severní straně jižního křídla;
15. změna velikosti dveřního otvoru a odstranění jednoho okenního otvoru na východní části jižního křídla ze severní strany.

K jednotlivým zásahům Památková inspekce uvádí následující:

Bod č. 1 a 6: realizací těchto zásahů dojde k vizuálnímu narušení architektonického a estetického řešení a působení hlavního průčelí, jedná se však o prvky do budoucna reverzibilní, v případě konzol nově osazených na jiné průčelí zároveň také k vytvoření jistých nových architektonických hodnot vycházejících z klasicizujících principů architektury uplatněných na této stavbě. Bod č. 2: i v tomto případě bezpochyby dojde k vizuálnímu narušení architektonického a estetického řešení a působení hlavního průčelí, avšak i zde se jedná o zásah do budoucna reverzibilní, který zároveň nepůsobí výrazně rušivě a neuplatňuje se pohledově dominantně v souvislosti se svým okolím. Po vizuální stránce je tento zásah vyvolán potřebou optického odclonění nástavby středního křídla a části severního křídla. Bod č. 3 : v této záležitosti je Památková inspekce toho názoru, že tato část obnovy je ve vztahu k památkovým hodnotám rušivá a magistrát i Národní památkový ústav ničím neodůvodnily její nezbytnost a také její podobu. Ačkoliv je zřejmé, že obdobně velká nástavba by měla být realizována dle návrhu obsaženého v Rozhodnutí a společnost při jejím navrhování mohl vycházet ze zásad legitimního očekávání, považuje Památková inspekce za nezbytné zdůraznit její nevhodnost z hlediska zájmů státní památkové péče. Jedná se však o nástavbu, která se nikterak neprojevuje v panoramatických pohledech a nevytváří pohledovou dominantu. Bod č. 4: Tyto zásahy do krovu jsou vyvolány změnou architektonického a funkčního řešení stavby. Opětovně dojde ke změně architektonického a estetického působení a narušení památkových hodnot. I v tomto případě se však jedná o změny reverzibilní, které se nedotýkají cenných detailů a prvků. Bod č. 5: změna dispozičního řešení je vyvolána jednak nevyhnutelnou ztrátou původní funkce vzhledem k technickému vývoji v dopravě, dále pak prokázaným poškozením konstrukcí rtutí, oleji a použitému materiálu na výstavbu velké části těchto konstrukcí (hlinitanový cement) a novému využití budovy. Ačkoliv je tato změna razantní, nepovažuje Památková inspekce její realizaci za narušení za významné poškození památkových dochovaných autentických hodnot, jelikož tyto konstrukce s ohledem na uvedenou kontaminaci zachovat fyzicky nelze a tímto zásahem nebude dotčen nejhodnotnější architektonický prvek interiéru (dle rozhodnutí o prohlášení za kulturní památku) – interiérové schodiště. Zároveň lze změnu dispozičního řešení při nutnosti značného odstranění nevhodných konstrukcí považovat za logickou a za v souladu s článkem

č. 11 Úmluvy o zachování architektonického dědictví Evropy (dále jen „Úmluva“), který mimo jiné předpokládá, že za podmínky respektování architektonického a historického charakteru dědictví se každá Strana zavazuje podporovat adaptaci starých budov pro nové účely, je-li to vhodné. Realizaci těchto dispozičních úprav zároveň lze považovat, na rozdíl od jiných navrhovaných zásahů, za rozumný kompromis mezi požadavky ze strany orgánu památkové péče a zájmy společnosti na efektivním využití stavby. Bod č. 7 v tomto případě dojde ke změně vizuálního působení přemístěním dveří (vrat), dle projektové dokumentace novodobých (z 80. let 20. století). Takovéto řešení, kdy je jeden novodobý prvek přemístěn na jiné místo z funkčních důvodů, sice nelze považovat z hlediska památkové péče za ideální a konečné řešení, avšak zároveň nelze hovořit o poškození památkových hodnot (architektonické prvky z místa nového umístění budou naopak použity na místo přestěhovaných dveří - vrat). Bod č. 8, 10. a 14: Navrhovaná změna velikosti (zvětšení), respektive počtu vikýřů (z vyjádření společnosti mají zůstat rozměry vikýřů zmiňovaných v bodě č. 8 zachovány, stejně tak počet a patrně i velikost vikýřů zmiňovaných v bodě č. 10) se negativně uplatní po architektonické a estetické stránce, čímž jednoznačně dojde k narušení původní kompozice stavby a tím pádem i uměnění památkových hodnot. Bod č. 9: Dané řešení působí esteticky rušivě a nevhodně. Dochází tak jednoznačně k narušení osově symetrie hlavního (západního) průčelí a tím pádem i památkových hodnot. Od tohoto řešení již v dalších fázích přípravy společnost sama ustoupila, jak uvádí ve svém vyjádření, a lze tak předpokládat, že faktický dopad na hodnoty dané kulturní památky v tomto případě by měl být nulový. Bod č. 11: V tomto případě dle názoru Památkové inspekce dojde k vizuálnímu narušení architektonického a estetického řešení a působení, jedná se však o prvky do budoucna reverzibilní, a zejména o vytvoření architektonicky svébytného prvku, který nepůsobí k původní architektuře rušivě a cizorodě. Bod č. 12: I v tomto případě dojde k architektonickému a estetickému narušení původní koncepce, které je v tomto případě (dle slov společnosti) způsobeno požadavky z hlediska požární bezpečnosti (únikový východ). Bod č. 13: Zde platí to samé, co je uvedeno u bodu č. 11. Bod č. 15: Předmětné změny, obdobně jako u většiny dalších bodů mění stávající architektonické a estetické řešení. I zde bylo dle slov společnosti ustoupeno od tohoto záměru. Návrh působil sice lokálně esteticky rušivým a architektonicky nelogickým dojmem (z pohledu původní koncepce autora), avšak nejednalo by se však o zásadní narušení celé architektonické koncepce stavby.

Památková inspekce konstatuje, že navrhované práce ovlivní předmět ochrany po architektonické a estetické stránce, kdy dojde ke změně původní koncepce architektonického řešení, která je jednak autentická a zároveň klade důraz na symetrické řešení. Část navrhovaných změn, zejména přemístění konzol a zvýšení střechy středního křídla, sice znamená změnu původního vnějšího řešení, avšak tyto úpravy nepůsobí esteticky rušivě. Většina ostatních změn bude svým provedením znamenat větší vizuální změny, u kterých bude zřejmé, že nespádají do původní koncepce architekta v době vzniku stavby, jedná se však zejména o změny reverzibilní. Vzhledem k účelovému řešení původní stavby se na ní nenachází, zejména v interiéru výraznější množství hodnotných uměleckořemeslných detailů, kterým by hrozilo poškození nebo zničení. Nejcenější interiérový prvek, v souladu s odůvodněním rozhodnutí o prohlášení stavby za kulturní památku, tj. konkrétně specifikované vnitřní schodiště, nebude obnovou negativně dotčen. Z celkového projektu je zřejmé, že některé ze změn, např. dispoziční změny, jsou vyvolány nezbytností úprav

v souvislosti s novým využitím, které je vzhledem k nevyhnutelné ztrátě původní funkce stavby logické (adaptace památek pro nové účely při respektování jejich architektonického a historického charakteru je obsažena ve výše zmíněném článku 11 Úmluvy). Celkově tak Památková inspekce uvádí, že navržený způsob obnovy ve své celistvosti nebyl ze strany magistrátu posouzen správně, kdy realizací bezesporu dojde k narušení památkových hodnot (viz výše).

Tvrzení společnosti, že magistrát byl povinen automaticky převzít věcný názor odborné organizace státní památkové péče, který tato uplatnila ve svém písemném vyjádření dle ust. § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči, nemá oporu v právním řádu ani navazující judikatuře. Stejně jako s jiným názorem společnosti, že písemné vyjádření odborné organizace lze považovat za jistou formu závazného stanoviska. Zákon o státní památkové péči jednoznačně určuje v ust. § 14 odst. 6, ve kterých případech je orgán státní památkové péče povinen požádat odbornou organizaci o její písemné vyjádření k pracím uvedeným v ust. § 14 odst. 1 a 2 tohoto zákona. Zároveň zákon o státní památkové péči, ani jiný právní předpis nestanoví, že by takovéto písemné vyjádření mělo povahu správního aktu, např. dle části čtvrté správního řádu (Národní památkový ústav nemá postavení správního orgánu dle správního řádu), resp. že by písemné vyjádření, jakožto obligatorní podklad pro rozhodování orgánu státní památkové péče, bylo vyjmutu z režimu správního řádu a v něm uplatňované zásady tzv. volné správní úvahy, obsažené v ust. § 50 odst. 4 správního řádu: „*Pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; ...*“. Ve svém důsledku tak orgán státní památkové péče je povinen posuzovat písemné vyjádření „pouze“ jako jeden z podkladů, přičemž záleží na jeho správním uvážení, okolnostech daného případu a odborné kvalitě písemného vyjádření, zda si v řízení obstará i jiné podklady.

Obdobně Památková inspekce nesouhlasí s vysloveným názorem společnosti, že závazné stanovisko dle ust. § 149 odst. 1 správního řádu nemusí být, na rozdíl od rozhodnutí dle ust. § 67 a násl. správního řádu, odůvodněno. Tato skutečnost vyplývá již ze samotné povahy závazných stanovisek, kdy jejich obsah (nikoliv jen „výrok“) je závazný pro výrokovou část rozhodnutí (§ 149 odst. 1 správního řádu). Je tak zcela logické, že správní orgán ve svém závazném stanovisku uvede odůvodnění svých vyslovených požadavků a podmínek. Tuto skutečnost potvrzuje i judikatura. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 50 A 2/2016 – 38 ze dne 26. 10. 2016 hovoří o tom, že: „*Při vydávání závazných stanovisek podle § 149 správního řádu, jejichž obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, je třeba přiměřeně použít nejen ustanovení o obsahu, formě a náležitostech rozhodnutí, ale je nutno dovodit i nezbytnost postupovat podle ustanovení o podkladech pro vydání rozhodnutí (§ 50 až 52 správního řádu). Z toho vyplývá, že i na odůvodnění závazného stanoviska lze klást vysoké nároky, tedy že musí být řádně odůvodněno. Soud dospěl k závěru, že obě závazná stanoviska jsou přezkoumatelná a netrpí vnitřní rozporností. Byla vydána v souladu s právními předpisy. Jsou podrobně uvedeny důvody rozhodnutí a z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že se žalovaný zabýval námitkami žalobce. Na odvolací námitky bylo řádně reagováno. ... Správní orgán, který řízení vede, je však oprávněn zabývat se úplností, určitostí a srozumitelností závazného stanoviska, jakož i tím, zda se správní orgán příslušný k vydání závazného stanoviska nedopustil zjevného skutkového nebo právního pochybení.*“.

Pro doplnění Památková inspekce uvádí, vzhledem k replice společnosti uvedené v podkapitole 4.1 písm. c) („Vyjádření NPÚ se podrobně zabývá předloženým návrhem, jednotlivými opravami a celkovou realizací úprav Budovy. Toto vyjádření slouží jako podklad Stanoviska, které na něj odkazuje a výslovně zmiňuje: ‚MHMP OPP, který žádost posoudil, se ztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ‘. Domníváme se proto, že úvahu, kterou se řídil Magistrát při vydávání Stanoviska je třeba spatřovat právě ve Vyjádření NPÚ, na které Magistrát ve Stanovisku odkazuje...“), že pouhé konstatování o ztotožnění se s obsahem písemného vyjádření odborné organizace nelze považovat za odůvodnění ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

Na základě výše uvedených skutečností je zřejmé, že magistrát porušil právní ustanovení a Závazné stanovisko je tak v rozporu s právními předpisy. V této souvislosti se Památková inspekce neztotožnila s názorem společnosti, že skutečnosti věcně odůvodňující přípustnost zamýšlených prací jsou zřejmé z podkladů magistrátu a odborné organizace státní památkové péče – Národního památkového ústavu. Naopak ze spisové dokumentace, která byla Památkové inspekce magistrátem poskytnuta, se takové skutečnosti ve formě podkladů nenacházejí.

Celkově tak Památková inspekce uzavírá, že důkladně zvážila všechny okolnosti rozhodné pro posouzení případu, přičemž jak vyplývá z výše uvedeného, považuje zastavení přezkumného řízení za řešení, které nejlépe odpovídá okolnostem případu. Ukončení přezkumného řízení zastavením řízení podle § 94 odst. 4 správního řádu je ve správním řádu upraveno poněkud nejednoznačně, a to nejednoznačnější je ukončení tohoto přezkumného řízení v případě vazby na postup podle § 149 odst. 6 správního řádu. S ohledem závěry obsažené v komentáři správního řádu od Josefa Vedrala z roku 2012, c.d., str. 821 a v něm citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 36/2011 – 79 ze dne 19. 5. 2011 se Památková inspekce přiklonila k závěru, že v tomto případě by řízení mělo být zastaveno usnesením podle § 66 odst. 2 správního řádu.

Toto usnesení se v souladu s ustanovením § 66 odst. 2 věta druhá správního řádu pouze poznamenává do spisu.

Poučení

Proti tomuto usnesení se nelze podle ustanovení § 76 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, odvolat.

JUDr. Martin Zídek
ředitel Památkové inspekce
Ministerstva kultury